

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Допомога при невідкладних станах

Спеціальність: **І7 «Терапія та реабілітація»**

Освітньо-професійна програма: **«Фізична терапія, ерготерапія»**

Код компонента в освітній програмі: **ВК 39**

Рівень вищої освіти: **перший бакалаврський**

Форма здобуття освіти: **денна**

Рік навчання: **4**

Семестр(и): 8 (весняний)

Тип освітнього компонента: **залік**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **залік**

Пререквізити: **анатомія людини, нормальна фізіологія, безпека життєдіяльності**

Навчальний рік: **2028-2029**

Кафедра/підрозділ: **кафедра медицини катастроф та військової медицини, вул. Трінклера, 12, навчальний корпус, 3-4 поверх**

Керівник освітнього компонента: **проф. Волкова Юлія Вікторівна,**

email: yv.volkova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=1948>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо надання екстреної медичної допомоги при загрозливих для життя станах. У рамках курсу розглядаються основи патофізіології критичних станів, алгоритми оцінки стану пацієнта та прийняття рішень у невідкладних ситуаціях. Дисципліна "Допомога при невідкладних станах" спрямована на формування компетентностей з оцінки, діагностики та надання екстреної медичної допомоги при станах, що загрожують життю пацієнта. Курс охоплює сучасні алгоритми надання допомоги відповідно до міжнародних стандартів та протоколів.

МЕТА КУРСУ: є формування у здобувачів освіти теоретичних знань, практичних навичок і професійних компетентностей, необхідних для своєчасної діагностики, оцінки та надання екстреної медичної допомоги при критичних станах, що загрожують життю та здоров'ю пацієнта.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):** адаптивність, спілкування, логічне мислення, командна робота.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (12 год.):

1. Основи невідкладної медицини. Оцінка стану пацієнта.
2. Серцево-легенева реанімація та невідкладна допомога при порушеннях серцевого ритму.
3. Надання допомоги при гострих порушеннях дихання.

4. Невідкладні стани в неврології: інсульт, судоми, черепно-мозкові травми.
5. Гострі стани в токсикології та алергології.
6. Невідкладні стани при травмах і кровотечах.

Перелік тем практичних занять (60 год.):

1. Оцінка стану пацієнта в ургентних ситуаціях.
2. Базова серцево-легенева реанімація (BLS).
3. Розширена серцево-легенева реанімація (ALS).
4. Невідкладна допомога при порушеннях серцевого ритму.
5. Забезпечення прохідності дихальних шляхів та вентиляція легень.
6. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності
7. Техніка внутрішньовенного доступу та інфузійна терапія.
8. Зупинка кровотеч: методи та алгоритми.
9. Надання допомоги при політравмі.
10. Алгоритм дій при гострих неврологічних станах.
11. Отруєння та токсикологічні невідкладні стани.
12. Невідкладні стани при алергічних реакціях та анафілаксії.
13. Основи евакуації та транспортування критичних пацієнтів.
14. Основи командної роботи та комунікації в невідкладній медицині.
15. Комплексна симуляція невідкладних станів.
16. Залік.

Перелік тем самостійної роботи студента (48 год.)

1. Оцінка стану пацієнта в ургентних ситуаціях.
2. Базова серцево-легенева реанімація (BLS).
3. Розширена серцево-легенева реанімація (ALS).
4. Невідкладна допомога при порушеннях серцевого ритму.
5. Забезпечення прохідності дихальних шляхів та вентиляція легень.
6. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності
7. Техніка внутрішньовенного доступу та інфузійна терапія.
8. Зупинка кровотеч: методи та алгоритми.
9. Надання допомоги при політравмі.
10. Алгоритм дій при гострих неврологічних станах.
11. Отруєння та токсикологічні невідкладні стани.
12. Невідкладні стани при алергічних реакціях та анафілаксії.
13. Основи евакуації та транспортування критичних пацієнтів.
14. Основи командної роботи та комунікації в невідкладній медицині.
15. Комплексна симуляція невідкладних станів.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: практичні заняття на тренажерах, манекенах, муляжах (накладання турнікетів, забезпечення прохідності дихальних шляхів) структуровані сценарії для закріплення навичок під тиском часу, робота в малих групах над ситуаційними завданнями та кейсами; самостійна робота та дистанційне вивчення матеріалів в Moodle.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>).

Оцінка за практичне заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. [instr_ocin21.docx](#)

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за семестр становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Індивідуальні завдання (ІЗ) сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань, оцінюються до 10 балів, що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни, при проведенні «заліку».

Підсумковий контроль (ПЗ). проводиться на останньому практичному занятті, включає контроль усіх видів підготовки (теоретичної, практичної, самостійної та інших), передбачених програмою навчальної дисципліни. Під час оцінювання знань студента, що входять до даного підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за чотирибальною шкалою, що рахується як оцінка за ПК Умовою допуску до диференційованого заліку є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диференційований залік становить від 50 до 80 балів.

Для дисциплін, формою контролю яких є «залік», сума балів за ЗНД та ІЗ не може перевищувати 200 балів.

Оцінка з дисципліни Оцінювання дисципліни проводиться по закінченні вивчення дисципліни у формі «диф.заліку». В кінці семестру, для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД. Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцінок за вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 2 Інструкції з оцінювання (див. вище), автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано». **(ОД).** $ОД = ЗНД + ІЗ + 3$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knu.edu.ua),
Google (tehotdelknu@gmail.com),
Moodle (al.korol@knu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Базові реанімаційні заходи. Рекомендації Європейської Ради Реанімації 2021. https://cprguidelines.eu/assets/guidelines-translations/BLS_The-ERC-Guidelines-2021.pdf.
2. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, А.О. Волосовець, О.Г. Шекера та ін. — 5-е видання, К. ВСВ «Медицина», - 2023.- 560 с. ISBN: 978-617-505-917-3 2.
3. Догоспітальна допомога при травмах. International trauma life support / Підручник, переклад з англ. 9-го видання /Рой Л. Елсон, Кайі Г. Ган, Джон Е. Кемпбелл; наук. ред. пер. д.мед.н. А.О. Волосовець. – К: ВСВ «Медицина», - 2022. 560 с.
4. Протоколи з надання екстреної медичної допомоги рівня професійної підтримки життя (Advanced Life Support – ALS): національний навчальний посібник / Г.Г.Роцін, С.В.Синельник, М.І.Гуменюк та ін., за ред. проф. Г.Г.Роціна – Київ, 2019. – 297 с.
5. Перша долікарська та лікарська допомога: підручник / Г. І. Слободяник. 2-ге вид. Київ, 2021. 168 с.
6. Навчальний посібник для підготовки фахівців першого (освітньо-професійного) рівня, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (1 курс) (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. – Київ : ІДУЦЗ, 2018. – 216 с.
7. Методичних рекомендацій щодо надання екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі в умовах бойових дій/воєнного стану. Наказ МОЗ України від 15.03.2022 № 488. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0488282-22#Text>

Допоміжна

1. Рекомендації з тактичної допомоги пораненим в умовах бойових дій для медичного персоналу (Tactical Combat Casualty Care Guidelines for Medical Personnel). 2021. https://drive.google.com/file/d/1S1JorF4rsB_XcZkPFxPItzT01o2i_IVo/view
2. Перша невідкладна допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в умовах збройних конфліктів: Навчальний посібник / Бадюк М.І., Ковида Д.В., Микита О.О., Козачок В.Ю., Серета І.К., Швець А.В. // За редакцією професора Бадюка М.І. - К.: СПД. Чалчинська Н.В., 2018. - 212 с
3. Перша невідкладна допомога своїми руками. Що робити якщо швидка не поспішає. Д.Габбард (переклад з англ.).2019.- 336 с.

4. Екстрена медична допомога: догоспітальний етап – алгоритми маніпуляції (базовий рівень). – Г.Г. Рошін, А.А. Гудима, В.Ю. Кузьмін та ін. – К., 2012 – 84 с.

5. Новий клінічний протокол «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап». 2019 р.
<https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-mozukraini-vid-05062019--1269-prozatverdzhennja-ta-vprovadzhennja-mediko-tehnologichnih-dokumentiv-zistandartizacii-ekstrenoi-medichnoi-dopomogi>

Інформаційні ресурси

1. Представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua>
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>
5. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/>
6. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. <http://www.mns.gov.ua>
7. Постійне представництво України при ООН <http://ukraineun.org/>
8. Північноатлантичний альянс (НАТО) <http://www.nato.int/>
9. Всесвітня організація охорони здоров'я. <https://www.who.int/ukraine/uk>

Зав. кафедри медицини катастроф та військової медицини _____ проф. Волкова Ю. В.